

Huvudman

Sätters kommun
kommun@sater.se

Ärendet

Tillsyn av Klockarskolan, grundskola i Sätters kommun

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Sätters kommun en anmärkning avseende brister rörande åtgärder mot kränkande behandling. Sätters kommun ska senast den **20 mars 2023** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar och särskilt stöd samt trygghet och studiero.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2022:6386) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden under hösten 2022 inlett en tillsyn av Klockarskolan i Sätters kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Klockarskolan följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd, trygghet och studiero samt åtgärder mot kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer den 12, 13 och 18 oktober 2022. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Åtgärder mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med elever och lärare framkommer det att det sker kränkningar på skolan i form av bland annat nedsättande kommentarer. Vid intervju med elevhälsa och rektor framkommer det att eleverna på skolan har ett hårt språkbruk. Lärare uppger att de nästan dagligen hör nedsättande kommentarer bland annat kopplande till sexuell läggning och etnicitet. Lärare uppger vidare att de ibland löser saker på plats och att de då inte anmäler vidare till rektorn samt att de ibland glömmer att anmäla. Lärare uppger även att om det är allvarigare händelser så tar de det med mentorn och att mentorerna tar det mesta eftersom de har arbetstid till att göra det. Lärare uppger även att de bli mindre anmälningsbenägna eftersom de måste göra hela utredningen om de anmäler.

Av inlämnad dokumentation från den 8 september 2022 framgår att rektorn tagit emot 33 kränkingsanmälningar sedan den 1 oktober 2021. Lärare uppger att antalet kränkingsanmälningar är lågt i förhållande till verkligheten.

Rättslig reglering

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen

kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen).

Av läroplanen för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet framgår bland annat att alla som arbetar i skolan aktivt ska motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper. Läraren ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling. (Lgr 2022, 2.1).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav. Av utredningen framgår att all personal på skolan inte anmäler all kränkande behandling till rektorn när de får kännedom om att en elev kan anse sig ha blivit utsatt för sådan behandling. Samtidigt visar dokumentation från skolan att rektorn den 8 september 2022 hade mottagit 33 kränkingsanmälningar sedan den 1 oktober 2021, vilket visar på att skolan har såväl vilja som förmåga att fånga upp kränkningar som sker. Den otydlighet som beskrivs av skolpersonalen kring när de ska anmäla en kränkning visar på att skolan har ett fortsatt behov av att arbeta och förtydliga processen för vad som är en kränkning och när en sådan ska anmälas vidare till rektorn.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Sätters kommuns verksamhet vid Klockarskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller åtgärder mot kränkande behandling. Utredningen visar dock att en stor del av skolpersonalen sannolikt anmäler till rektorn när en elev anser sig ha blivit kränkt. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela ange Sätters kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med lärare, elevhälsa och rektor framkommer bland annat följande. Ett första steg när en elev riskerar att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas är att göra extra anpassningar i klassrummet. Lärare och elevhälsa ger exempel på vilka extra anpassningar som ges på skolan. Om eleven, trots extra anpassningar, fortfarande riskerar att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas anmäler lärarna det som ett ärende till elevhälsoteamet, där även rektorn är delaktig. Då tar man upp eleverna och ser om det är möjligt att ytterligare förfina de extra anpassningarna eller om det behöver sättas in särskilt stöd.

Rektorn beslutar sedan om det ska göras en pedagogisk utredning och åtgärdsprogram. De särskilda stödåtgärder som ges på skolan är exempelvis anpassad studiegång och placering i särskild undervisningsgrupp. Enligt rektorn sker uppföljning och utvärdering av de särskilda stödåtgärderna ungefär var åttonde vecka. Om en utredning visar att en elev inte är i behov av särskilt stöd fattas beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 3 kap. 7 § skollagen, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 5 § skollagen).

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av ett åtgärdsprogram ska det framgå vilket behov av särskilt stöd en elev har och hur stödet ska tillgodoseas. Det ska också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Åtgärdsprogram beslutas av rektorn och rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan bland annat om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt, eller i form av anpassad studiegång. Om en utredning enligt 3 kap. 7 § skollagen visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn eller den rektorn överlåtit beslutanderätten till istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Sätters kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller extra anpassningar och särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Trygghet och studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framkommer bland annat följande. Skolan har ordningsregler som de kallar trivselrutiner. Studieron beskrivs som att den oftast är god. Skolinspektionens lektionsobservationer bekräftar denna bild. Majoriteten av eleverna känner sig trygga och de beskriver att de vet vem de ska prata med om någonting händer. Vidare ger samtliga intervjugrupper exempel på åtgärder som skolan har vidtagit för att eleverna ska känna sig mer trygga. Några exempel som ges är att skolan har ett mentorsteam som rör sig runt på skolan, en trygghetsgrupp som arbetar med tryggheten och att det har satts upp kameror.

Rättslig reglering

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero (5 kap. 3 § skollagen).

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Rektorn beslutar om ordningsregler. (5 kap. 5 § skollagen.)

Rektorn eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande (5 kap. 6 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Sätters kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller trygghet och studiero. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredare Nicole Gazett.

Utredare Johanna Olsson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Fredrik Aronsson medverkat.